

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

System financování důchodového zabezpečení v ČR

Bc. Martin Drábek

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Důchodový systém v České republice zažil za posledních několik let významné změny. Začátkem roku 2012 se uzavřela možnost přestupovat u penzijního připojištění mezi jednotlivými penzijními společnostmi. Rok poté proběhla penzijní reforma, která zavedla druhý pilíř důchodového zabezpečení a změnila podmínky příspěvků a zhodnocení pilíře třetího. Koncem roku 2014 stát definitivně rozhodl o ukončení druhého pilíře, který tak vydržel pouze dva roky. Demografický vývoj v ČR není moc pozitivní z hlediska poměru ekonomicky aktivních lidí vůči seniorům v důchodu. Jelikož průběžný systém je založen na odvedech peněz ekonomicky aktivních lidí do sociálního systému, z kterého jsou poté vypláceny důchody seniorům, je poměr ekonomicky aktivních občanů vůči důchodcům velmi důležitý. Stoupá tedy význam soukromého finančního zabezpečení. Variant jak se zabezpečovat na stáří je samozřejmě spousta. Zřejmě nejrozšířenější a nejznámější varianty v ČR jsou životní pojištění a penzijní připojištění, které jsou zároveň i podporované státem. Jejich analýzou a možnostem využití těchto instrumentů se věnuje tato práce.

Klíčová slova: sociální zabezpečení, penzijní připojištění, životní pojištění, důchod, reforma, výnos, úspory

Stručná metodika práce

Práce bude rozdělena na tři hlavní části. První část bude teoretická (literární rešerše), která bude založena na analýze dokumentů, s jejichž pomocí se student seznámí se stavem řešené problematiky. Základním pramenem informací bude odborná literatura, případně odborné časopisy a periodika, rovněž i zákony týkající se důchodového zabezpečení občanů České republiky a osobní konzultace se zástupci finančních ústavů, které poskytují programy financování důchodu.

Druhá část bude analytická. Založena na využití primárních a sekundárních dat. Na základě zkoumaného problému dojde ke zpřesnění cíle práce. Součástí bude též dotazníkový průzkum postojů občanů České republiky k proběhlé důchodové reformě a analýza preferovaných alternativ financování důchodu. Dotazník bude zaměřen na jednotlivé alternativy, které občané České republiky nejčastěji preferují a také na jejich očekávání, která z nich vyplývají. Analýza zjištěných výsledků přinese pohled na možnosti financování důchodů různých sociálních skupin občanů a jejich participace na důchodovém systému.

Následující část bude případová studie, která bude počítat efektivitu analyzovaných programů. Dále budou uvedeny konkrétní případy využití daňově odečitatelných spořicíh programů a jejich efektivitu. Závěrečná část bude obsahovat formulace výsledků práce a návrhy opatření.

Seznam nejvýznamnější použité literatury

- 1) RUBEŠ, Lukáš. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia, 2013, ISBN 978-802-6038-924.
- 2) BEZDĚK, V. *Penzijní systémy obecně i v kontextu české ekonomiky (současný stav a potřeba reformy) I. a II. díl*. Praha: ČNB, 2000, ISBN 80-386-48-90
- 3) CIPRA, Tomáš. *Penze: kvantitativní přístup*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2012. ISBN 978-80-86929-87-3.
- 4) JANDA, Josef. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4400-1.
- 5) PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. aktualiz. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-4090-4.
- 6) PIKORA, Vladimír a ŠICHTAŘOVÁ Markéta. *Všechno je jinak, aneb, Co nám neřekli o důchodech, euru a budoucnosti*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., ISBN 978-80-247-4207-6.
- 7) PAVLÍK, Zdeněk a Milan Kučera. *Populační vývoj České republiky 1990-2002*. 1. vyd. Praha: Demoart, 2002. ISBN 80-902686-8-4.
- 8) DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-51-4.
- 9) DAŇHEL, Jaroslav, et al. *Pojistná teorie*. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. ISBN 80-86946-00-2.
- 10) HRADEC, KŘIVOHLÁVEK, ZÁRYBNICKÁ, *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Eupress, 2005. ISBN 80-86754-48-0.
- 11) SCHELLE, K., HRADEC, M. *Historie pojišťovnictví*. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. ISBN 80-86861-52-X.
- 12) KOLEKTIV AUTORŮ Z ČESKÉ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Životní pojištění*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0146-4.
- 13) ZUZAŇÁK, Aleš, Jaroslava ŠULCOVÁ a Jan HORA. *Průručka pro zprostředkovatele pojištění*. 2. vyd. Praha: Linde, 2011, Praktická průručka. ISBN 978-807-2018-383.